

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Zaringo Badensis

Schöpflin, Johann Daniel

Carolsruhae, 1766

Caput XI. Carolus Gustavus [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-295072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295072)

CAPUT XI.

CAROLUS GUSTAVUS

FRIDERICI MAGNI FRATER.

§. I.

Carolus Gustavus Friderici VI. filius junior, natus ^{Initia} _{ejus.} d. 27. Sept. 1648. nomen suum ab avunculo Carolo Gustavo, dein Sueciæ Rege, accepit. Artibus ille & disciplinis, quæ Principem decent, imbutus, una cum fratre Friderico Magno Marchione per Belgium, Germaniam, Angliam, Galliam atque Italiam fecit itinera.

Exorto dein Belgico bello, Suevicæ Legionis Chiliarcha creatus, exercitum Imperii, cui pater summo cum imperio præerat, secutus est, magnisque se objiciens periculis, in obsidione Philippiburgi primum in præfidiarios impetum fecit. (a)

Xx 3

(a) Vita Friderici VI. §. 17.

CAROL.
GVSTAV.
Præfekt.
Kuzen-
hufan.

Kuzenhufanam Præfecturam, in inferiore sitam Alfatia, jam A. 1656. a Carolo Gustavo, Sueciæ Rege dono acceperat. A. 1680. die 22. Martii Senatus Alfatiae supremus, sedens Brisaci, eum vocavit, ut ratione hujus Præfecturæ possessionis suæ titulum ederet ac supremum Regis agnosceret dominium. (b) Exhibuit ille tabulas donationis Sueciæ Regis, quæ tamen non impediverunt, quominus Præfectus & incolæ Kutzenhufani paulo post Weissenburgi homagium Regi præstare cogentur. Denique in bello Gallico, quod paulo post enatum, Præfectura hæc fisco regio addicta est; Carolus Gustavus contra Gallos pro Imperio quod tulerat arma. (c) At Pace Risvicensi Kuzenhufana Præfectura, salvo supremo Regis imperio, Marchioni restituta.

§. 1 I.

Gesta mi-
litar.

Inter hæc Carolus Gustavus Sueciæ se addixerat militiæ, primarii vigilum Præfecti (d) munere ei delato. Sed apud Suecos omnia tranquilla dum essent, A. 1684. Circuli Suevici copias in Hungariam Cæsari contra Turcas adduxit atque in oppugnatione Vivarini A. 1685. strenue fortiterque pugnavit. (e)

(b) *Recueil des Arrêts de la Chambre de Metz & de Brisac* pag. 252.

(c) Vide *Actes & Memoires des Negotiations de la Paix de Ryswic* Tom. II. pag. 268.

(d) General-Wachtmeister.

(e) WAGNER in *Historia Leopoldi* Tom. I. pag. 654.

Eodem anno die 27. Nov. literis, Vindobonæ ad Comitiam Imperii datis, petiit, ut in creandis proxime exercitus Germanici Ducibus ratio sui haberetur, Præfecti Vigilum sibi dignitate collata, quam eo certius sperare sibi liceat, quod in bello Hungarico nuper non sine laude rem gesserit. (f)

Nec diu post ad altiorem militiæ gradum ascendit, supremus tormentorum Præfectus (g) Circuli Suevici creatus, cujus quatuor Legiones A. 1688. contra Turcas in Hungariam, rebusque ibi feliciter gestis, in Germaniam reduxit mense Nov. Circuli nomine ad eum tum scriptæ sunt litteræ, ut brevissimo, quo poterit, tutissimoque itinere Sueviam peteret, hibernaque sua ad Danubium poneret, copiasque omnes retineret conjunctas. (h)

A. 1694. cum Ludovicus Badensis Rhenum transire decrevisset, hostes ut redderet securos, Carolum Gustavum cum parte copiarum ad Schreckam confidere iussit, ut ibi transiturus crederetur. Stratagemate hoc decepti sunt hostes. Ludovicus tribus leucis supra Schreckam libere Rhenum transivit. (i)

(f) LONDORP. *Act. publ.* Tom. XII. pag. 472.

(g) General-Feldzeugmeister.

(h) LONDORP. *Acta publ.* Tom. XIV. pag. 280.

(i) QUINCY *Histoire militaire de Louis le Grand* Tom. III. pag. 39. & *Theatrum Europ.* Tom. XIV. pag. 599.

CAROL.
GVSTAV.

A. 1700. in Sueciam iter suscepit, ut a corona Suecica debitorum solutionem urgeret, sed parum profecit. (k)

§. III.

Obitus.
Uxor &
liberi.

Obiit Carolus Gustavus A. 1703. die 24. Octobris; Princeps, extra vitia positus; bonitatem mentis, lenitatem morum, cum fratre habens communes. Constans inter eos concordia. In gratiam eos inter se unquam rediisse non reperimus. In rebus militaribus dignum se profapia, ex qua natus est, ab ineunte ætate præstitit; in Aula Cæsarea gratia pollens.

Uxorem habuit Annam Sophiam, Antonii Ulrici, Ducis Brunsvico-Guelpherbytani filiam, A. 1659. die 29. Octobris natam, quam A. 1677. sibi matrimonio junxit. Ex ea sequentes liberi prodierunt.

Christina Juliana, nata die 12. Sept. 1678. Johanni Wilhelmo Duci Saxoniae Ifenacensi nupsit A. 1697. defuncta die 10. Julii 1707.

Carolus, natus 30. Martii, denatus 30. Aug. 1680.

Fri-

(k) Vid. Vita Frid. VI. §. 10.

Fridericus Rudolfus, natus die 13. Maji 1681. anno sequente
die 18. Maji vita excessit.

CAROL.
GUSTAV.

Carolus Antonius, natus die 29. Jan. 1683. novennis puer
die 31. Maji A. 1692. extinctus est.

§. I V.

Carolus Gustavus moriens filiam, Christinam Julianam, ^{Hereditas ejus.}
scripsit heredem; unde inter Johannem Wilhelmum, Isenacensem,
maritum ejus, & Fridericum Magnum, Marchionem, difficultates
prognatae. Quum Isenacensi nuberet Christina, secundum statuta
Domus, renunciavit juribus, si quae habuerat. A. 1704. die 3. Mar-
tii transactio Pforzhemii inita est, qua Marchio, in amicitiae pignus
inter utramque Domum, fratris hereditatem, speciatim mobilia
Francofurti deposita, jus in 40. millia florenorum, a Suecis de-
bita & Carolo Gustavo a matre praelegata, aliaque nomina &
actiones, eidem Marchioni competentes, Christinae Julianae ejus-
que conjugii transferipit; Alsatiam Kuzenhusae praefecturam, a
Carolo Gustavo, Sueciae Rege, Christinae Magdalenae, forori, Fri-
derici VI. conjugii, ipsique Carolo Gustavo donatam, eidem Chri-
stinae Julianae & Isenacensi relinquens. Alienationis casus si ali-
quando eveniret, reluendi jus sibi Marchio servavit. (1) Ex ap-

Tom. IV.

Y y

(1) Alienatio, vivo adhuc Friderico Magno, facta. Praefectura venditione in

CAROL.
GVSTAV.

panagio patris filiæ quæ solvenda supererant, Marchio certis & statutis temporibus se soluturum promisit.

Hanoicam Domum transivit; Badenibus reluendi jure non usis. Johannes Fridericus, Leininga-Hartenburgicus Comes, A. 1715. a Carolo Wilhelmo literis petiit, ut reluendi jus in ipsum transcriberet. Facultatem præscriptione sublatam esse, Marchio respondit.

